

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1503

гр. София, 21.12.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-17, в закрито заседание на двадесет и първи декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Диляна Господинова

като разгледа докладваното от Диляна Господинова Търговско дело № 20211100901762 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от П. Н. Д. срещу „Н.с.” ЕАД.

Съдът, като прецени изложените в исковата молба обстоятелства намира следното:

При съобразяване на изложените в исковата молба и в молбата-уточнение от 08.10.2021 г. факти и формулирания от ищеца петитум се налага извода че предмет на разглеждане в настоящото производство са предявени установителни искове, както следва: 1) искове с правна квалификация чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ за установяване недопустимостта на извършените на 02.08.2021 г. вписвания в търговския регистър по партида на „Н.с.” ЕАД, които са следните: заличаване на лицето П. Н. Д. като управител на клон М. на дружеството и вписване на лицето К.Х.Ч. за нов управител на този клон; 2) искове с правна квалификация чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ за установяване нищожността извършените на 02.08.2021 г. вписвания в търговския регистър по партида на „Н.с.” ЕАД, които са следните: заличаване на лицето П. Н. Д. като управител на клон М. на дружеството и вписване на лицето К.Х.Ч. за нов управител на този клон; 3) искове с правна квалификация чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ за установяване, че в търговския регистър по партида на „Н.с.” ЕАД на 02.08.2021 г. са вписани обстоятелства, които не са валидно възникнали и следователно не са съществуващи, които са тези по заличаване на лицето П. Н. Д. като управител на клон М. на дружеството и вписване на лицето К.Х.Ч. за нов управител на този клон. Ищецът не е посочил как съединява така предявените искове, което обаче не представлява пречка за съда да се произнесе по тяхната допустимост, тъй като към момента са изложени всички факти, на които ищецът основава всеки един от тези искове, както и всички факти, от които твърди да произтича правния му интерес от твърдяната с тях защита.

Абсолютна процесуална предпоставка за допустимост на всеки един от специалните установителни искове, уредени с нормата на чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, за наличието на която

съдът следи служебно, е съществуването на правен интерес за ищеца от търсената с тези искове защита, който интерес следва винаги да е конкретен.

При отговор на въпроса дали за ищеца П. Н. Д. съществува правен интерес от търсената с предявените в процеса искове защита съдът на първо място съобразява, че това лице няма качеството на акционер в ответното акционерно дружество, в което целият капиталът се притежава от Държавата и следователно то е трето за дружеството лице. С оглед на това и правен интерес от предявяване на исковите по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ би бил налице, когато третото лице твърди, че за него съществуват права, които са накърнени от извършените в търговския регистър вписвания, които са недопустими, нищожни и с които са вписани несъществуващи обстоятелства.

За да отговори на въпроса дали в процесния случай е налице правен интерес от предявените искове, съдът съобразява, че ищецът твърди, че е бил избран за управител на „Н.с.” ЕАД – клон М. и вписан като такъв в търговския регистър, както и че е освободен като такъв с решение, взето от съвета на директорите на „Н.с.” ЕАД, което счита за порочно, въз основа на което решение е извършено вписване в търговския регистър, което също е порочно. Следователно ищецът е трето лице за ответното дружество, като с предявяване на установителните искове по чл. 29 ЗТРЮЛНЦ, той цели да защити следното субективно материално право, което счита, че има, а именно да бъде управител на клон на ответното акционерно дружество. Ищецът не твърди за него да съществува друго материално право, което да е накърнено с вписването в търговския регистър на обстоятелствата по освобождаването му като управляващ клона и по избор на негово място на друго лице за управител на този клон.

При тълкуване на разпоредбите в ТЗ, с които се регламентират правилата относно възникването, съществуването и дейността на акционерни дружества, се налага извода, че с тях не е уредено съществуването на субективно право на което и да е лице да бъде избрано в състава на управителните органи на акционерното дружество, включително и като лице, което управлява и представлява клоновете на това дружество по чл. 17, ал. 2, т. 2 ТЗ – такова право по силата на закона няма нито акционера, нито което и да е трето за акционерното дружество лице. Такова право може да е предвидено да възниква за акционера с устава на дружеството, при което към неговите общи права, които са уредени в ТЗ, се прибавят и правата му да бъде избран за член на съветите, които са управителните органи на този вид търговско дружество, и за управител на клон на това търговско дружество. Това право обаче никога не може да възникне за трети на дружеството лица дори и съгласно устава. След като за едно трето лице не съществува гарантирано от закона право да участва в управлението на акционерното дружество и неговите клонове, то това лице не може да обоснове с нарушаването на такова право наличието на правен интерес от предявяване на искове за установяване, че вписването на освобождаването му като управител на клон на дружеството в търговския регистър е несъществуващо обстоятелство поради нищожност на решението на органите на дружеството за неговото освобождаване, както и че вписването на промяната в лицето, което управлява клона е недопустимо и нищожно. По въпроса дали

трето за едно търговско дружество лице има правото да го управлява се е произнесъл и Върховния касационен съд, с постановеното по реда на чл. 290 ГПК решение № 234 от 23.12.2016 г., постановено по т.д. № 54/ 2016 г. по описа на ВКС, I т.о.

Предвид изложеното и доколкото П. Н. Д. не е член на ответното акционерно дружество, трябва да се приеме, че той няма и не може да има предвидено в закона право да участва в неговото управление и в управлението на неговите клонове, поради което и приемането на решение от съответния орган на управление за освобождаване на това лице като управител на „Н.с.” ЕАД – клон М. и избиране на ново лице за управител на този клон, както и вписването на тези обстоятелства в търговския регистър не накърняват негово субективно материално право да бъде избран за управител.

В подадената молба-уточнение от 08.10.2021 г. ищецът се позовава и на това, че сключеният между него и „Н.с.” ЕАД договор за управление е незаконосъобразно прекратен, от което твърди, че за него е възникнало право да получи обезщетение за вреди и счита, че тези факти обосновават правния му интерес да предяви искове по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ. Така посочените обстоятелства обаче водят до извод, че за ищеца съществува правен интерес да предяви иск, който има за предмет право, което е възникнало от описаното договорно правоотношение между него и дружеството, каквото е правото да получи обезщетение за вреди от прекратяване на договора, но не и правен интерес да предяви който и да е от установителните искове по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ за установяване на порочност на извършените в търговския регистър по партидата на „Н.с.” ЕАД вписвания. Това е така, тъй като между едно лице, което е избрано за член на управителен орган на акционерното дружество и самото дружество възникват два вида правоотношения – едното е органно, което възниква по силата на закона от решението за избора на това лице за член на съответния управителен орган, а второто е мандатното, което възниква на основание договор за управление. На вписване в търговския регистър подлежат само тези обстоятелства, които се отнасят до органното правоотношение, поради което и за да бъде то осъществено е от значение единствено обстоятелството дали е налице прието решение на компетентния за това орган на дружеството за избор на това лице за член на управителния орган или за неговото освобождаване като такъв, както и дали то е прието законосъобразно, но не и каква е съдбата на сключения договор за управление. В същото време вписването на обстоятелствата касаещи органното правоотношение не може по никакъв начин да се отрази на развитието на отношенията между страните по мандатното правоотношение, което е възникнало на основание сключен договор за управление, включително и на действието на този договор или неговото прекратяване. Ето защо и вписванията на посочените обстоятелства не би могло да препятства възникването или упражняването на правата, които са породени от сключения договор, включително и на правото на лицето, на което е възложено извършването на действия по управление, да получи обезщетение за претърпените в резултат от неговото прекратяване вреди. Следователно оспорените с предявените искове вписвания не могат да засегнат правото, което ищецът твърди, че е възникнало за него от сключения с „Н.с.” ЕАД договор за управление.

Това, че с извършените в търговския регистър вписвания по партидата на „Н.с.” ЕАД, които се твърди да са порочни не се засяга каквото и да било право на ищеца П. Н. Д., означава, че последният няма правен интерес от водене на който и да е от предявените установителни иски по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, което прави тези иски недопустими и исковата молба, с която те са предявени, следва да бъде върната на основание чл. 130 ГПК.

Така мотивиран съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА искова молба с вх. на СГС № 13708/ 20.08.2021 г., подадена от П. Н. Д. срещу „Н.с.” ЕАД, поради недопустимост на предявените с нея иски.

Определението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд с частна жалба в едноседмичен срок от съобщаването му на ищеца.

Съдия при Софийски градски съд: _____